

Briuselis, 2023 m. rugsėjo 28 d.
(OR. en)

13532/23

Tarpinstitucinė byla:
2023/0337 (NLE)

ACP 87
WTO 143
COAFR 323
RELEX 1100

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. rugsėjo 28 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2023) 559 final
Dalykas:	Pasiūlymas - TARYBOS SPRENDIMAS dėl Rytų Afrikos bendrijos narės Kenijos Respublikos ir Europos Sąjungos ekonominės partnerystės susitarimo pasirašymo Europos Sąjungos vardu

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 559 final.

Pridedama: COM(2023) 559 final



Briuselis, 2023 09 28
COM(2023) 559 final

2023/0337 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Rytų Afrikos bendrijos narės Kenijos Respublikos ir Europos Sąjungos ekonominės partnerystės susitarimo pasirašymo Europos Sąjungos vardu

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Pridedamas Tarybos sprendimo pasiūlymas yra teisinė priemonė, skirta pasirašyti Rytų Afrikos bendrijos (RAB) narės Kenijos Respublikos ir Europos Sąjungos (ES) ekonominės partnerystės susitarimą (EPS) (toliau – ES ir Kenijos EPS arba Susitarimas).

EPS tekstai, dėl kurių vestos derybos, paskelbti viešai, su jais galima susipažinti internete: https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/east-african-community-eac/eu-kenya-agreement/text-agreement_en.

Susitarimu siekiama dvišaliu pagrindu įgyvendinti ES ir RAB valstybių partnerių (Burundžio, Kenijos, Ruandos, Tanzanijos ir Ugandos) EPS (toliau – ES ir RAB EPS), dėl kurio derybos baigtos 2014 m. spalio 16 d., nuostatas. ES, Kenija ir Ruanda ES ir RAB EPS pasirašė 2016 m. rugsėjo mėn., o Kenija tą patį mėnesį jį ratifikavo. Tačiau regioninis ES ir RAB EPS niekada nebuvo laikinai taikomas, nes ne visos RAB narės pasirašė ir ratifikavo susitarimą (tai buvo ES ir RAB EPS taikymo pradžios reikalavimas).

2021 m. vasario mėn. RAB eiliniame valstybių vadovų aukščiausiojo lygio susitikime nuspręsta leisti atskiroms RAB šalims dvišaliu pagrindu įgyvendinti ES ir RAB EPS pagal kintamosios geometrijos principą. 2021 m. gegužės 4 d. Kenija pateikė Europos Komisijai pageidavimą imtis tolesnių veiksmų šiuo klausimu.

2022 m. vasario 17 d. ES ir Afrikos Sąjungos aukščiausiojo lygio susitikime vykdomasis pirmininko pavaduotojas Valdis Dombrovskis ES vardu ir ambasadorė Raychelld Omamo Kenijos vardu pasirašė bendrą pareiškimą, kuriuo sutariama tęsti derybas dėl ES ir Kenijos EPS, kuris bus atviras kitoms RAB valstybėms partnerėms.

Derybos, kuriomis siekiama nustatyti būtinus pakeitimus, kad Kenija ir ES dvišaliu pagrindu galėtų įgyvendinti ES ir RAB EPS nuostatas, 2023 m. gegužės 24 d. užbaigtos techniniu lygmeniu, o 2023 m. birželio 19 d. per vykdomojo pirmininko pavaduotojo V. Dombrovskio vizitą Kenijoje – politiniu. Per derybas Šalys susitarė dėl tam tikrų pradinio susitarimo pakeitimų, kad jį būtų galima įgyvendinti dvišaliu pagrindu, be kita ko, kilmės taisyklių ir paramos vystymuisi srityse. Be to, prie Susitarimo pridėtas naujas priedas dėl prekybos ir darnaus vystymosi.

Šį Susitarimą numatyta sudaryti yra pačiu laiku.

Pirma, Kenija yra auganti ekonomika ir viena pagrindinių regiono ekonomikos dalyvių. Kenija yra devinta pagal dydį Afrikos žemyno ekonomika ir pagrindinis rytų Afrikos ekonomikos centras. 2015–2019 m. ji pasiekė plataus masto ekonomikos augimą, kuris vidutiniškai siekė 4,8 proc. per metus, ir gerokai sumažino skurdą – nuo 36,5 proc. 2005 m. iki 27,2 proc. 2019 m. Ekonomika sparčiai atsigavo po COVID-19 pandemijos: prognozuojamas BVP augimas 2022 m. – 5,5 proc., o skurdo lygis, išaugęs per pandemiją, vėl mažėja. Pasaulio banko duomenimis, žvelgiant į ateitį, Kenijos vidutinės trukmės augimas tebėra ryškus. Numatoma, kad 2023 m. realusis BVP padidės iki 5,0 proc., o 2024–2025 m. – iki vidutiniškai 5,2 proc. Ši artimiausio laikotarpio augimo prognozė viršija Kenijos numatomą 4,9 proc. potencialaus BVP augimo rodiklį ir ikipandeminį (2010–2019 m.) 5,0 proc. vidurkį. Numatoma, kad realiosios pajamos vienam gyventojui padidės nuo 2,8 proc. 2022 m. iki 3,1 proc.

Antra, ES ir Kenijos ekonominiai santykiai yra tvirti. ES yra antra pagal dydį Kenijos prekybos partnerė. Bendra ES ir Kenijos prekybos vertė 2022 m. siekė 3,3 mlrd. EUR, t. y. 27 proc. daugiau nei 2018 m. ES importo iš Kenijos vertė yra 1,2 mlrd. EUR ir jį daugiausia sudaro daržovės, vaisiai ir gėlės, o Kenija ketina eksportuoti daugiau sudėtingų prekių ir padidinti eksportuojamų prekių pridėtinę vertę. ES eksporto į Keniją vertė yra 2,02 mlrd. EUR ir jį daugiausia sudaro mineraliniai produktai, cheminiai produktai ir mašinos. Tai yra svarbūs ištekčiai Kenijos ketinimui stiprinti savo pramonės sektorius. ES yra pirmoji Kenijos eksporto paskirties šalis – 2022 m. ES teko 16 proc. viso jos eksporto; po ES rikiuojasi Uganda (12 proc.) ir JAV (8 proc.). ES užima trečią vietą pagal Kenijos importą – jai tenka 10 proc. viso importo.

Prekybos susitarimas su Kenija, apimantis prekybą prekėmis, vystomąjį bendradarbiavimą ir tvarumą, išsaugotų ir net padidintų ES rinkos dalį sparčiai augančioje rinkoje ir sustiprintų Kenijos padėtį regione¹. ES bendradarbiavimas su Kenija paskatintų šią šalį aktyviau imtis prekybos liberalizavimo RAB regione (nes prie Susitarimo galės prisijungti kitos RAB valstybės partnerės).

Trečia, žvelgiant iš labiau geopolitinės perspektyvos, Kenija vis dažniau atlieka pagrindinį vaidmenį regioniniu ir tarptautiniu lygmenimis, visų pirma skatindama taiką ir saugumą kaimyninėse šalyse ir remdama pasaulinę tvarumo darbotvarkę. ES įvardijo Keniją kaip vieną iš pagrindinių dalyvių siekiant aktyvesnio dalyvavimo sprendžiant regioninius klausimus, visų pirma Etiopijoje ir Sudane². Kenijoje yra vienintelė JT būstinė Afrikos žemyne (JT aplinkos programa / UNEP ir JT gyvenamųjų vietovių programa / UN-HABITAT) ir Kenija buvo nenuolatine JT Saugumo Tarybos narė (2021–2022 m.). Be to, Kenija atlieka novatorišką vaidmenį siekiant tvarumo Afrikos žemyne ir yra patikima sąjungininkė kovojant su klimato kaita. Ji kartu su ES ir kitais tarptautiniais partneriais vadovauja 2023 m. sudarytai Prekybos ministrų koalicijai klimato klausimais.

Atsižvelgiant į dabartines tarptautines politines aplinkybes, laiku užbaigus šias derybas su tokia svarbia partnere kaip Kenija taip pat užtikrintai patvirtinamas bendras įsipareigojimas laikytis taisyklėmis pagrįstos prekybos sistemos ir tvarumo.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Aprašytieji tikslai atitinka Europos Sąjungos sutartį (toliau – ES sutartis), kurioje įtvirtinta, kad ES turėtų skatinti „visų šalių integraciją į pasaulio ekonomiką, įskaitant laipsnišką tarptautinės prekybos apribojimų panaikinimą“³.

Šio Susitarimo sudarymas visiškai atitinka ES siekį puoselėti prekybos santykius su Afrikos partneriais, kaip nustatyta ES strategijoje Afrikoje (2020 m.)⁴, Komunikate dėl prekybos politikos peržiūros (2021 m.)⁵ ir Komunikate dėl tvarios prekybos politikos peržiūros

¹ 2015–2019 m. Kenijos ekonomika vidutiniškai augo 5,7 proc., todėl ji yra viena sparčiausiai augančios ekonomikos šalių Užsachario Afrikoje. Ekonomikos rezultatus pagerino stabili makroekonominė aplinka, teigiamas investuotojų pasitikėjimas ir atsparus paslaugų sektorius (šaltinis – Pasaulio bankas).

² 2021 m. gegužės mėn. Tarybos išvadose dėl Somalio pusiasalio Kenija nurodyta kaip viena iš pagrindinių partnerių įgyvendinant bendrų vertybių ir interesų darbotvarkę, skatinant taiką ir saugumą, gerovę ir demokratinį stabilumą regione, taip pat daugiašališkumą.

³ ES sutarties 21 straipsnio 2 dalies e punktas.

⁴ BENDRAS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI „Visapusiškos strategijos su Afrika kūrimas“ [communication-eu-africa-strategy-join-2020-4-final_en.pdf](https://ec.europa.eu/communication/eu-africa-strategy-join-2020-4-final_en.pdf) (europa.eu).

⁵ KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI „Prekybos

(2022 m.)⁶.

Visų pirma šiuo pasiūlymu įgyvendinamas Partnerystės susitarimas tarp Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių (AKR) ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių⁷ (toliau – AKR ir ES partnerystės susitarimas), kuriame raginama sudaryti su PPO taisyklėmis suderintus ekonominės partnerystės susitarimus.

Faktiškai šiuo Susitarimu siekiama dvišaliu pagrindu įgyvendinti ES ir RAB EPS pagal kintamosios geometrijos principą. Prie Susitarimo galės prisijungti kitos RAB valstybės partnerės.

ES ir Kenijos EPS taip pat buvo aiškiai įtrauktas kaip vienas pagrindinių 2021 m. birželio mėn. pradėto ES ir Kenijos strateginio dialogo siektinų rezultatų ir yra labai svarbi ES bendradarbiavimo su Afrika strategijos dalis.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Tikslai dera su kitomis ES politikos sritimis, visų pirma su ES vystymosi ir aplinkos politika.

Kenijos EPS yra į vystymąsi orientuotas prekybos susitarimas. Juo Kenijai sudaromos asimetrinio patekimo į rinką galimybės, kurios jai leidžia pažeidžiamus sektorius apsaugoti nuo liberalizavimo; Susitarime nustatyta daug apsaugos priemonių ir sąlyga dėl ką tik susikūrusios pramonės apsaugos; be to, juo neleidžiama naudoti eksporto subsidijų Šalių tarpusavio prekybai. Šiomis nuostatomis prisidedama prie politikos suderinamumo vystymosi labai tikslo ir jos atitinka Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 208 straipsnio 2 dalį.

Be to, į Susitarimą įtrauktas plataus užmojo priedas dėl prekybos ir darnaus vystymosi, kuriame aptariami aplinkos, socialiniai, darbo, žmogaus teisių ir lyčių lygybės klausimai. Taigi Susitarimo tikslai atitinka ES aplinkos, klimato ir socialinę politiką ir tarptautiniu mastu sutartus įsipareigojimus.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Remiantis 2017 m. gegužės 16 d. Teisingumo Teismo nuomone Nr. 2/15 dėl ES ir Singapūro LPS, visos EPS sritys priklausytų išimtinai ES kompetencijai ir – konkrečiau – patektų į SESV 207 straipsnio taikymo sritį.

Todėl Susitarimą turi pasirašyti Sąjunga, remdamasi Tarybos sprendimu, priimtu pagal SESV 218 straipsnio 5 dalį.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Tarybai teikiamas EPS neapima jokių klausimų, kurie nepriklauso ES išimtinai kompetencijai.

politikos peržiūra. Atvira, tvari ir ryžtinga prekybos politika“ [EUR-Lex - 52021DC0066 - LT - EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0409&qid=1656586727707>

⁷ OL L 317, 2000 12 15, p. 3. Susitarimas su pakeitimais, padarytais 2005 m. birželio 25 d. Liuksemburge pasirašytu susitarimu (OL L 209, 2005 8 11, p. 27) ir 2010 m. birželio 22 d. Uagadugu pasirašytu susitarimu (OL L 287, 2010 11 4, p. 3).

- **Proporcingumo principas**

Prekybos susitarimai yra tinkama priemonė patekimui į rinką ir susijusioms išsamių ekonominių santykių su ES nepriklausančia trečiąja šalimi sritims reglamentuoti. Kitų būdų padaryti šiuos įsipareigojimus ir liberalizavimo veiksmus teisiškai privalomais nėra.

Šia iniciatyva tiesiogiai siekiama Sąjungos išorės veiksmų tikslo ir prisidedama prie politinio prioriteto „ES kaip stipresnė pasaulinio masto veikėja“. Ji atitinka Visuotinės ES strategijos gaires, kad būtų galima atsakingai bendradarbiauti su partneriais ir pertvarkyti savo išorės partnerystės ryšius, kad būtų pasiekti ES išorės prioritetai. Ja padedama siekti ES prekybos ir vystymosi tikslų.

- **Priemonės pasirinkimas**

Šis pasiūlymas pagrįstas SESV 218 straipsnio 5 dalimi, kurioje numatyta dėl tarptautinių susitarimų pasirašymo priimti Tarybos sprendimus. Kitų teisinių priemonių, kuriomis būtų galima pasiekti šio pasiūlymo tikslą, nėra.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

EPS siekiama dvišaliu pagrindu įgyvendinti jau sudaryto regioninio laisvosios prekybos susitarimo (ES ir RAB EPS) nuostatas. Jis atitinka atnaujintus derybinius nurodymus⁸. Dėl šių priešasčių geresnio reglamentavimo reikalavimai netaikomi.

Ateityje gali būti numatytas Susitarimo *ex post* vertinimas.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Netaikoma.

2023 m. kovo mėn. vykstant pilietinės visuomenės dialogui, suinteresuotiesiems subjektams buvo pristatytas Susitarimo priedas dėl prekybos ir darnaus vystymosi (tai yra pagrindinė naujovė, palyginti su ES ir RAB EPS).

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Netaikoma.

- **Poveikio vertinimas**

Šiame etape poveikio vertinimo atlikti nereikia. Kadangi šiuo Susitarimu siekiama dvišaliu pagrindu įgyvendinti jau sudaryto regioninio laisvosios prekybos susitarimo (ES ir RAB EPS) nuostatas, pagal geresnio reglamentavimo priemonių rinkinį papildomų poveikio vertinimų atlikti nereikia.

⁸ 2019 m. gruodžio 19 d. TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2020/13, kuriuo iš dalies keičiami derybiniai nurodymai, skirti deryboms dėl ekonominės partnerystės susitarimų su Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybėmis ir regionais, tiek, kiek jie priklauso Sąjungos kompetencijai (OL L 6/101, 2020 1 10). https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2020.006.01.0101.01.LIT&toc=OJ%3AL%3A2020%3A006%3ATOC.

Anksčiau 2002 m. buvo pradėtas visų EPS poveikio darniam vystymuisi vertinimas. Šio poveikio darniam vystymuisi vertinimo rezultatai apėmė tiek 2007 m. užbaigtas derybas dėl bendrojo ES ir RAB EPS, tiek dėl 2014 m. spalio mėn. užbaigtų derybų dėl išsamaus ES ir RAB EPS dėl prekybos prekėmis.

2014 m. spalio mėn. sudarius ES ir RAB EPS, 2018 m. buvo atlikta ekonominė derybų rezultatų analizė, siekiant įvertinti ES ir RAB EPS ekonominį poveikį Šalims.

- **Reglamentavimo kokybė ir supaprastinimas**

Šiam Susitarimui programa REFIT netaikoma; dėl jo Sąjungos MVĮ nepatiria išlaidų ir dėl jo nekyla jokių su skaitmenine aplinka susijusių klausimų.

- **Pagrindinės teisės**

Sąjungos pagrindinių teisių apsaugai pasiūlymas poveikio neturi.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Kenijai jau taikomas Patekimo į rinką reglamentas, pagal kurį šalies produktai į ES rinką patenka be muitų ir kvotų, kaip ir pagal EPS. Patekimo į rinką reglamentu suteikiama galimybė patekti į ES rinką toms AKR šalims, kurios stengėsi sudaryti, pasirašyti ir ratifikuoti EPS, kuris galiausiai negalėjo būti laikinai taikomas dėl priežasčių, nepriklausančių nuo jų valios. Tai pasakytina apie Keniją ir 2014 m. ES ir RAB EPS, kurio nebuvo galima laikinai taikyti dėl to, kad ne visos RAB narės pasirašė ir ratifikavo EPS.

Kadangi pagal Susitarimą Kenijos patekimo į ES rinką sąlygos nesikeis, poveikio biudžetui nėra.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Į Susitarimą įtrauktos institucinės nuostatos, kuriomis įsteigiamos ministrų lygmens, vyresniųjų pareigūnų ir techninės įstaigos, kurios prižiūrėtų, valdytų ir remtų jo įgyvendinimą, veikimą ir poveikį ir imtųsi reikiamų veiksmų.

Ministrų lygmeniu bus įsteigta EPS taryba, kuri turės įgaliojimus priimti sprendimus ir rekomendacijas. Jai prižiūrėti EPS įgyvendinimą ir taikymą, taip pat vertinti jo poveikį Šalims padės Vyresniųjų pareigūnų komitetas.

Techniniu lygmeniu Vyresniųjų pareigūnų komitetas gali steigti bet kokius specialiuosius komitetus, skelbti darbo sesijas, steigti darbo grupes ar organus su Susitarimu susijusiems klausimams spręsti. Susitarimo nuostatomis, jam įsigaliojus, taip pat įsteigiamas specialusis muitinės klausimų ir prekybos lengvinimo komitetas, kuris stebės, kaip įgyvendinamos ir administruojamos nuostatos dėl muitinių bendradarbiavimo, prekybos lengvinimo ir kilmės taisyklių. Be to, bus užmegztas išsamus dialogas žemės ūkio ir kaimo plėtros klausimais, kurio užduotis – stebėti skyriaus dėl žemės ūkio įgyvendinimo pažangą ir kuris bus mainų ir bendradarbiavimo Šalių atitinkamos vidaus žemės ūkio politikos srityje forumas. Kalbant apie prekybą ir darnų vystymąsi, įsigaliojus Susitarimui bus įsteigtas specialusis prekybos ir darnaus vystymosi komitetas, kuriam bus pavesta palengvinti, stebėti ir peržiūrėti atitinkamo priedo įgyvendinimą.

Susitarimu pilietinės visuomenės atstovams (privačiajam sektoriui, verslo asociacijoms, profesinėms sąjungoms, nevyriausybinėms organizacijoms) bus suteiktas vaidmuo įgyvendinant Susitarimą, įskaitant nuostatas dėl prekybos ir darnaus vystymosi. Bus įsteigtos vietos patarėjų grupės, kuriose proporcingai atstovaujama nepriklausomoms pilietinės visuomenės organizacijoms, be kita ko, nevyriausybinėms organizacijoms, verslo ir darbdavių organizacijoms ir profesinėms sąjungoms, veikiančioms ekonomikos, darnaus vystymosi, socialinių reikalų, žmogaus teisių, aplinkos ir kitose srityse. Jos rengs reguliarius susitikimus ir konsultuos atitinkamą Šalių Susitarimo įgyvendinimo klausimais. Be to, bus įsteigtas Konsultacinis komitetas – *jungtinis* pilietinės visuomenės patariamasis organas, kurio darbe dalyvaus vietos patarėjų grupės; jis padės Vyresniųjų pareigūnų komitetui skatinti pilietinės visuomenės, privačiojo sektoriaus ir socialinių bei ekonominių partnerių atstovų dialogą ir bendradarbiavimą su Susitarimu susijusiais klausimais.

Galiausiai Komisijos metinė įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo ataskaita apims ES ir Kenijos EPS nuo jo įsigaliojimo dienos.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Netaikoma

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Šiuo Susitarimu *de facto* siekiama įgyvendinti ankstesnio susitarimo, dėl kurio 2014 m. susiderėta su RAB narėmis, nuostatas. Jame nustatyti būtini pakeitimai, kad atskira RAB narė galėtų įgyvendinti regioninį EPS, ir ateityje prie jo galėtų prisijungti bet kuri kita RAB šalis. Jis taip pat atnaujintas siekiant jį suderinti su dabartiniais iššūkiais, pavyzdžiui, tvarumo skatinimu įtraukiant plataus užmojo priedą dėl prekybos ir darnaus vystymosi ir atnaujinant skyrių dėl ekonominio bendradarbiavimo ir vystymosi.

Į ES ir Kenijos EPS įtrauktos nuostatos dėl prekybos prekėmis, muitinių reikalų ir prekybos lengvinimo, techninių prekybos kliūčių, sanitarijos ir fitosanitarijos (SF) priemonių, žemės ūkio ir žuvininkystės, vystomojo bendradarbiavimo, ginčų vengimo ir sprendimo, taip pat priedas dėl prekybos ir darnaus vystymosi (PDV). Į Susitarimą taip pat įtraukti du bendri pareiškimai dėl atitinkamai PDV ir kilmės taisyklių nuostatų taikymo.

Visų pirma Susitarime numatyta:

- Asimetriškas tarifų panaikinimas: ES suteikia galimybę laisvai patekti į rinką panaikindama tarifus ir kvotas (išskyrus ginklams), o Kenija palapsniui atvers savo rinką, pasinaudodama pereinamaisiais laikotarpiais, o jautriems importui produktams nebus taikomas liberalizavimas.
- Patekimo į rinką reglamento (kuris jau taikomas Kenijai) laikinas kilmės taisyklių taikymas abiejų Šalių prekybai, kol įsigaliojus Susitarimui ir per penkerius EPS įgyvendinimo metus bus suderėta dėl naujo kilmės taisyklių protokolo. Šis naujas kilmės taisyklių protokolas bus grindžiamas ES ir RAB EPS kilmės taisyklėmis, kaip numatyta bendrame pareiškime dėl kilmės taisyklių.
- Nuostatos, kuriomis atsižvelgiama į Kenijos vystymosi poreikius, pavyzdžiui, specialiosios žemės ūkio apsaugos priemonės, apsirūpinimo maistu saugumo priemonės ir besivystančios pramonės apsauga.

- Su muitine susijusios nuostatos, kuriomis siekiama lengvinti prekybą, skatinti geresnius muitų teisės aktus ir procedūras, teikti paramą Kenijos muitinės administracijai ir stiprinti muitinių institucijų bendradarbiavimą.
- Nuostatos dėl SF priemonių, kuriomis siekiama skatinti regioninių standartų derinimą ir stiprinti Kenijos techninius pajėgumus.
- Skyrius dėl ekonominio ir vystomojo bendradarbiavimo ir jo nuostatos, kuriomis siekiama didinti Kenijos ekonomikos konkurencingumą stiprinant tiekimo pajėgumus ir padedant Kenijai sklandžiai įgyvendinti EPS. Iš esmės paliktas pirminis RAB EPS skyrius ir atlikti būtini atnaujinimai. Pridėtas Kenijai ir ES skirtas priedas, kuriame nurodyti regioninio susitarimo teksto pakeitimai.
- Specialus PDV priedas, apimantis darbo, lyčių lygybės, taip pat aplinkos ir klimato klausimus, su privalomais ir vykdytiniais įsipareigojimais (taikant specialų ginčų sprendimo mechanizmą). Į Susitarimą neįtraukta galimybė laikinai sustabdyti įsipareigojimų vykdymą pagal PDV priedą (t. y. taikyti sankcijas). Tačiau bendrame pareiškime dėl prekybos ir darnaus vystymosi ES ir Kenija aiškiai įsipareigojo tęsti derybas šiuo klausimu taikant peržiūros sąlygą.

Šis Susitarimas bus peržiūrimas kas penkerius metus nuo jo įsigaliojimo dienos. Į EPS tekstą įtrauktas įsipareigojimas derėtis dėl naujų sričių, kurios turi būti įtrauktos į EPS (toliau – peržiūros sąlyga), įskaitant nuostatas dėl prekybos paslaugomis ir su prekyba susijusias taisykles dėl darnaus vystymosi, konkurencijos politikos, investicijų ir privačiojo sektoriaus plėtros, intelektinės nuosavybės teisių, viešųjų pirkimų skaidrumo. Derybų dėl šių sričių rezultatus numatoma įtraukti per penkerius metus nuo Susitarimo įsigaliojimo.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Rytų Afrikos bendrijos narės Kenijos Respublikos ir Europos Sąjungos ekonominės partnerystės susitarimo pasirašymo Europos Sąjungos vardu

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 5 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2002 m. birželio 12 d. Taryba įgaliojo Komisiją pradėti derybas su Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių grupe dėl ekonominės partnerystės susitarimų (EPS) sudarymo;
- (2) Europos Sąjungos (ES) ir Rytų Afrikos bendrijos (toliau – RAB) valstybių partnerių (Burundžio Respublikos, Kenijos Respublikos, Ruandos Respublikos, Tanzanijos Jungtinės Respublikos ir Ugandos Respublikos) derybos dėl ekonominės partnerystės susitarimo (EPS) užbaigtos 2014 m. spalio 14 d., o RAB EPS parafuotas 2014 m. spalio 16 d.;
- (3) 2016 m. rugsėjo mėn. Kenija ratifikavo ir pasirašė ES ir RAB EPS. Kad regioninis EPS įsigaliotų, visos RAB narės turi pasirašyti ir ratifikuoti susitarimą. Iki šiol trys RAB narės dar jo nepasirašė ir neratifikavo, todėl regioninis susitarimas neįsigaliojo;
- (4) 2019 m. gruodžio 19 d. Taryba atnaujino 2002 m. Komisijos derybinius nurodymus į EPS įtraukdama skyriaus dėl prekybos ir darnaus vystymosi sudarymą;
- (5) 2021 m. vasario 27 d. RAB aukščiausiojo lygio susitikime sudarytos galimybės atskiroms RAB šalims dvišaliu pagrindu įgyvendinti ES ir RAB EPS pagal kintamosios geometrijos principą. 2021 m. gegužės 4 d. Kenija pateikė Komisijai pageidavimą imtis tolesnių veiksmų šiuo klausimu;
- (6) 2022 m. vasario 17 d. ES ir Afrikos Sąjungos aukščiausiojo lygio susitikime vykdomasis pirmininko pavaduotojas Valdis Dombrovskis ES vardu ir ambasadorė Raychell Omamo Kenijos vardu pasirašė bendrą pareiškimą, kuriuo sutariama tęsti derybas dėl ES ir Kenijos EPS (toliau – Susitarimas), kuris bus atviras kitoms RAB valstybėms partnerėms;
- (7) 2023 m. gegužės 24 d. derybos dėl Europos Sąjungos ir Kenijos susitarimo sėkmingai užbaigtos;
- (8) todėl Susitarimas turėtų būti pasirašytas Sąjungos vardu su sąlyga, kad jis bus sudarytas vėliau,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Komisija Sąjungos vardu įgaliojama pasirašyti Rytų Afrikos bendrijos narės Kenijos Respublikos ir Europos Sąjungos ekonominės partnerystės susitarimą, su sąlyga, kad jis bus sudarytas vėliau.

Susitarimo tekstas pridedamas prie šio sprendimo.

2 straipsnis

Tarybos generalinis sekretoriatas parengia įgaliojamąjį raštą, kuriuo Susitarimo derybininko nurodytam (-iems) asmeniui (-ims) suteikiami įgaliojimai Sąjungos vardu pasirašyti Susitarimą, su sąlyga, kad jis bus sudarytas.

3 straipsnis

Susitarimu nesuteikiama teisių ar nenustatoma pareigų, kuriomis būtų galima tiesiogiai remtis Sąjungos ar valstybių narių teismuose.

4 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė*